KOMISIJOS ĮGYVENDINIMO REGLAMENTAS (ES) 2021/2227

2021 m. gruodžio 14 d.

kuriuo dėl operacijų bet kokiu oru reikalavimų ir skrydžių pagal prietaisus ir tipo kvalifikacijos mokymo sraigtasparniuose reikalavimų iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 1178/2011

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2018 m. liepos 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2018/1139 dėl bendrųjų civilinės aviacijos taisyklių, ir kuriuo įsteigiama Europos Sąjungos aviacijos saugos agentūra, iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 2111/2005, (EB) Nr. 1008/2008, (ES) Nr. 996/2010, (ES) Nr. 376/2014 ir direktyvos 2014/30/ES ir 2014/53/ES bei panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 552/2004 ir (EB) Nr. 216/2008 bei Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 3922/91 ([1]), ypač į jo 23 straipsnio 1 dalį ir 27 straipsnio 1 dalį,

kadangi:

(1) Komisijos reglamento (ES) Nr. 1178/2011 ([2]) I priede (FCL dalyje) nustatyti su pilotų licencijomis susiję mokymo, egzaminavimo ir tikrinimo reikalavimai, įskaitant reikalavimus, taikomus norint įgyti teisę vykdyti artėjimo tūpti operacijas pagal skrydžių pagal prietaisus taisykles (IFR) iki mažesnio nei 200 pėdų apsisprendimo aukščio, taip pat reikalavimus dėl skrydžių pagal prietaisus ir tipo kvalifikacijos mokymo sraigtasparniuose;

(2) Komisijos reglamente (ES) Nr. 965/2012 ([3]) nustatytos išsamios skrydžių vykdymo taisyklės, įskaitant reikalavimus, kad oro vežėjai užtikrintų reguliarų savo įgulos mokymą ir tikrinimą. Tas reglamentas yra iš dalies keičiamas, kad atitiktų naujausius Tarptautinės civilinės aviacijos organizacijos (ICAO) standartus, susijusius su bet kokiu oru vykdomomis operacijomis. Reglamento (ES) Nr. 965/2012 pakeitimais siekiama sukurti išsamią artėjimo tūpti pagal IFR prasto matomumo sąlygomis sistemą, kuri, be kita ko, apimtų su pilotų mokymu susijusius aspektus. Todėl Reglamente (ES) Nr. 1178/2011 nustatyti atitinkami artėjimo tūpti pagal IFR prasto matomumo sąlygomis reikalavimai turėtų būti išbraukti arba prireikus pakeisti nuorodomis į Reglamentą (ES) Nr. 965/2012;

(3) atsižvelgiant į tai, kad vieno variklio sraigtasparniai šiuo metu sertifikuojami ir skrydžiams pagal IFR, reikalavimai dėl sraigtasparnio skrydžių pagal prietaisus kvalifikacijos turėtų būti persvarstyti, siekiant juos labiau pritaikyti naujų tipų sraigtasparniams ir suteikti daugiau lankstumo jų naudojimo srityje. Sraigtasparnio skrydžių pagal prietaisus kvalifikacija ir susijęs mokymas turėtų būti parengti taip, kad apimtų skrydžius pagal prietaisus tiek vieno variklio, tiek kelių variklių sraigtasparniais, – tuomet nebereikėtų papildomo mokymo, norint vieno variklio sraigtasparniais vykdomų skrydžių pagal prietaisus kvalifikaciją pakeisti kelių variklių sraigtasparniais vykdomų skrydžių pagal prietaisus kvalifikacija;

(4) šiuo metu griežtesnės FCL dalies nuostatos dėl daugiapiločių sraigtasparnių pilotų mokymo taikomos ir daugiapiločiams skrydžiams sraigtasparniais, kurie sertifikuoti vienpiločiams skrydžiams. Dėl šios papildomos naštos beveik visi skrydžiai tokiais vienpiločiais sertifikuotais sraigtasparniais yra vykdomi kaip vienpiločiai skrydžiai, išskyrus atvejus, kai pagal skrydžio reikalavimus yra privalomas daugiapilotis skrydis. Todėl prarandami skrydžio su antruoju pilotu pranašumai saugos srityje. Siekiant išvengti tokių pasekmių ir užtikrinti didesnį lankstumą, reikėtų persvarstyti daugiapiločių skrydžių sraigtasparniais srityje taikomus reikalavimus ir teises. Turėtų būti nustatyti atitinkami reikalavimai, kad būtų galima saugiai vykdyti daugiapiločius skrydžius vienpiločiais sraigtasparniais;

([1]) OL L 212, 2018 8 22, p. 1.

([2]) 2011 m. lapkričio 3 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 1178/2011, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 216/2008 nustatomi su civilinės aviacijos orlaivių įgula susiję techniniai reikalavimai ir administracinės procedūros (OL L 311, 2011 11 25, p. 1).

([3]) 2012 m. spalio 5 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 965/2012, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 216/2008 nustatomi su orlaivių naudojimu skrydžiams susiję techniniai reikalavimai ir administracinės procedūros (OL L 296, 2012 10 25, p. 1).

(5) kadangi iki šiol skrydžiams sraigtasparniais pagal IFR buvo naudojami tik kelių variklių sraigtasparniai, dabartinei sraigtasparnio skrydžių pagal prietaisus kvalifikacijai įgyti buvo naudojami kelių variklių sraigtasparniai. Dėl šios priežasties ir atsižvelgiant į būsimą vieno variklio sraigtasparnių naudojimą pagal IFR, reikėtų nustatyti pereinamojo laikotarpio nuostatas, kuriomis būtų užtikrinta, kad sraigtasparnio skrydžių pagal prietaisus kvalifikaciją turintys pilotai galėtų naudotis susijusiomis teisėmis tiek vieno variklio, tiek kelių variklių sraigtasparniuose;

(6) mokymo organizacijoms turėtų būti suteikta pakankamai laiko savo mokymo programoms pritaikyti;

(7) Reglamentas (ES) Nr. 1178/2011 taip pat turėtų būti iš dalies pakeistas siekiant ištaisyti tam tikras pasenusias arba neteisingas kryžmines nuorodas ir paaiškinti tam tikras nuostatas;

(8) pagal Reglamento (ES) 2018/1139 75 straipsnio 2 dalies b ir c punktus ir 76 straipsnio 1 dalį Europos Sąjungos aviacijos saugos agentūra parengė įgyvendinimo taisyklių projektus ir pateikė juos Komisijai kartu su Nuomone Nr. 2/2021 ([4]);

(9) šiame reglamente nustatytos priemonės atitinka pagal Reglamento (ES) 2018/1139 127 straipsnį įsteigto komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Reglamentas (ES) Nr. 1178/2011 iš dalies keičiamas taip:

1) 4c straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalies b punktas pakeičiamas taip:

„b) ir toliau naudojasi teise į tai, kad jų EIR galiojimas būtų pratęstas arba jų EIR būtų atnaujinta pagal I priedo (FCL dalies) FCL.825 dalies g punktą;“;

b) 1 dalies c punktas pakeičiamas taip:

„c) naudojasi teise į tai, kad jiems būtų įskaityta visa patirtis siekiant atitikti I priedo (FCL dalies) FCL.835 dalies c punkto 2 papunkčio i ir iii dalyse nustatytus mokymo reikalavimus, kai prašo suteikti bazinę skrydžių pagal prietaisus kvalifikaciją (BIR) pagal I priedo (FCL dalies) FCL.835 dalį, ir“;

c) 1 dalies d punktas pakeičiamas taip:

„d) ir toliau naudojasi teise į tai, kad būtų įskaityta visa patirtis, kaip nustatyta I priede (FCL dalyje) EIR turėtojams.“;

2) įterpiamas 4d straipsnis:

„*4d straipsnis*

Pereinamojo laikotarpio priemonės, susijusios su vieno variklio sraigtasparniais vykdomų skrydžių pagal prietaisus kvalifikacija suteikiamomis teisėmis

Nedarant poveikio šio reglamento I priedo (FCL dalies) FCL.630.H daliai, taikomos visos šios sąlygos:

1. pagal šio reglamento I priedą (FCL dalį) iki 2022 m. spalio 30 d. suteikta sraigtasparnio skrydžių pagal prietaisus kvalifikacija (IR(H)) laikoma ir vieno variklio, ir kelių variklių sraigtasparnio IR(H); ji pakartotinai išduodama kaip IR(H), kai sraigtasparnio piloto licencija pakartotinai išduodama dėl administracinių priežasčių.

2. Prašymo teikėjui, kuris iki 2022 m. spalio 30 d. pradėjo mokymą, kad įgytų vieno variklio arba kelių variklių sraigtasparnio IR(H), leidžiama baigti tą mokymą ir tokiu atveju jam turi būti suteikta ir vieno variklio, ir kelių variklių sraigtasparnių IR(H).“;

([4]) https://www.easa.europa.eu/document-library/opinions

3) įterpiamas 4e straipsnis:

„*4e straipsnis*

Pereinamojo laikotarpio priemonės, taikomos mokymui, egzaminavimui ir tikrinimui daugiapiločių skrydžių vienpiločiais sraigtasparniais srityje

1. Valstybės narės gali nuspręsti specialias teises vykdyti daugiapiločių skrydžių vienpiločiais sraigtasparniais mokymą, įgūdžių patikrinimą ir kvalifikacijos patikrinimą suteikti prašymo teikėjui, kuris atitinka visas šias sąlygas:

a) turi turėti pagal šio reglamento I priedą (FCL dalį) išduotą atitinkamai instruktoriaus arba egzaminuotojo pažymėjimą, įskaitant teises atitinkamai vykdyti mokymą ar egzaminuoti atitinkamo tipo sraigtasparniu;

b) turi būti baigęs FCL dalies FCL.735.H dalyje nurodytą mokymą;

c) turi turėti tiek daugiapiločių skrydžių sraigtasparniais vykdymo patirties, kiek tai yra priimtina tos valstybės narės kompetentingai institucijai.

2. Pagal 1 dalį suteiktos teisės galioja iki 2025 m. spalio 30 d. Kad galėtų pratęsti teisių galiojimą, prašymo teikėjas turi įvykdyti patirties reikalavimus, susijusius su instruktoriaus ir egzaminuotojo teisėmis daugiapiločių skrydžių vienpiločiais sraigtasparniais srityje, kaip nurodyta FCL dalyje.“;

4) 10a straipsnis papildomas 6 dalimi:

„6. Pilotų mokymo organizacijos, kurios rengia IR(H) įgyti skirtus mokymus, ne vėliau kaip 2023 m. spalio 30 d. pritaiko savo mokymo programą taip, kad ji atitiktų I priedo reikalavimus.“;

5) I priedas iš dalies keičiamas pagal šio reglamento priedo nuostatas.

2 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Jis taikomas nuo 2022 m. spalio 30 d. Tačiau 1 straipsnio 1 punktas taikomas nuo įsigaliojimo dienos.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2021 m. gruodžio 14 d.

Komisijos vardu
Pirmininkė
Ursula VON DER LEYEN

PRIEDAS

Reglamento (ES) Nr. 1178/2011 I priedas (FCL dalis) iš dalies keičiamas taip:

1) FCL.010 dalis iš dalies keičiama taip:

a) termino „daugiapilotis skrydis“ apibrėžtis pakeičiama taip:

„daugiapilotis skrydis – skrydis daugiapiločiu ar vienpiločiu orlaiviu, kuriam reikia bent dviejų pilotų, veikiančių kaip sąveiki daugianarė įgula;“;

b) termino „daugiapilotis orlaivis“ apibrėžtis keičiama taip:

„daugiapilotis orlaivis:

— daugiapilotis lėktuvas – lėktuvas, sertifikuotas būti valdomas ne mažiau nei dviejų pilotų įgulos,

— daugiapilotis sraigtasparnis, dirižablis ar jėgainės keliamas orlaivis – orlaivis, kuris sertifikuotas būti valdomas ne mažiau nei dviejų pilotų įgulos arba kuris turi būti valdomas bent dviejų pilotų pagal Reglamentą (ES) Nr. 965/2012;“;

c) termino „vienpilotis orlaivis“ apibrėžtis pakeičiama taip:

„vienpilotis orlaivis:

— vienpilotis lėktuvas – orlaivis, sertifikuotas būti valdomas vieno piloto;

— vienpilotis sraigtasparnis, dirižablis ar jėgainės keliamas orlaivis – orlaivis, kuris sertifikuotas būti valdomas vieno piloto ir kuris neturi būti valdomas bent dviejų pilotų pagal Reglamentą (ES) Nr. 965/2012;“;

2) FCL.060 dalies b punkto 1 papunktis pakeičiamas taip:

„1. kaip įgulos vadas ar antrasis pilotas, jei to paties tipo ar klasės orlaiviu kaip pilotas nepakilo, nepriartėjo tūpti ir nenutūpė arba neatliko šių manevrų to tipo ar klasės orlaivį atitinkančiu FFS bent 3 kartus per paskutines 90 dienų. 3 kartus turi būti pakylama ir nutupiama vykdant daugiapilotį arba vienpilotį skrydį, priklausomai nuo pilotui suteiktų teisių; ir“;

3) FCL.510.H dalis pakeičiama taip:

„**FCL.510.H ATPL(H). Išankstinės sąlygos, patirtis ir patirties įskaitymas**

Prašymo išduoti ATPL(H) teikėjas:

a) privalo turėti CPL(H);

b) privalo būti baigęs MCC mokymą pagal FCL.735.H dalį;

c) kaip sraigtasparnio pilotas privalo būti išskraidęs ne mažiau kaip 1 000 valandų skrydžio laiko, įskaitant bent:

1. 350 valandų vykdydamas daugiapiločius skrydžius sraigtasparniais;

2. i) 250 valandų vykdydamas įgulos vado funkcijas arba

ii) 100 valandų kaip įgulos vadas ir 150 valandų kaip prižiūrimas įgulos vadas, arba

iii) 250 valandų daugiapiločiu sraigtasparniu kaip prižiūrimas įgulos vadas. Šiuo atveju ATPL(H) suteikiama teisė vykdyti tik daugiapiločius skrydžius, kol, vykdant įgulos vado funkcijas, neišskraidoma 100 valandų;

3. 200 valandų maršrutinio skrydžio laiko, iš kurių bent 100 valandų turi būti išskraidytos vykdant įgulos vado ar prižiūrimo įgulos vado funkcijas;

4. 30 valandų skrydžio pagal prietaisus laiko, iš kurių ne daugiau kaip 10 valandų gali būti treniruokliu imituojamo skrydžio pagal prietaisus laikas; ir

5. 100 valandų skrydžio naktį laiko vykdant įgulos vado ar antrojo piloto funkcijas.

Iš tų 1 000 valandų ne daugiau kaip 100 valandų gali sudaryti mokymas FSTD, iš kurių ne daugiau kaip 25 valandas gali sudaryti mokymas FNTP;

d) taikant c punkte nurodytus skrydžio laiko reikalavimus, įskaitoma iki 50 % skrydžio lėktuvu laiko;

e) c punkte nurodyta patirtis turi būti įgyta prieš laikant ATPL(H) gauti reikalingą įgūdžių patikrinimo egzaminą;

f) siekiant atitikti b punkto reikalavimus, prašymo išduoti ATPL(H) teikėjams įskaitoma visa patirtis, jei jie įvykdo FCL.720.H dalies a punkto 2 papunkčio ii dalies reikalavimus ir, be to, baigia ATO rengiamą mokymą, kad atitiktų reikiamą standartą, būtiną kursui pagal FCL.735.H sėkmingai užbaigti.“;

4) FCL.605 dalis pakeičiama taip:

„**FCL.605 IR. Teisės ir sąlygos**

a) Teisės

IR turėtojui suteikiama teisė skristi orlaiviu pagal IFR ir, be kita ko, vykdyti PBN skrydžius, kai mažiausias apsisprendimo aukštis yra:

1. ne mažesnis kaip 200 pėdų (60 m);

2. mažesnis nei 200 pėdų (60 m), jei jiems leidžiama tai daryti pagal Reglamento (ES) Nr. 965/2012 V priedą (SPA dalį).

b) Sąlygos

1. IR turėtojas naudojasi savo teisėmis laikydamasis šio priedo 8 priedėlyje nurodytų sąlygų.

2. Kad IR(H) turėtojas galėtų naudotis daugiapiločių skrydžių sraigtasparniais įgulos vado teisėmis vykdydamas skrydžius pagal IFR, jis privalo būti išskraidęs bent 70 valandų skrydžio pagal prietaisus laiko, iš kurių iki 30 valandų gali sudaryti treniruokliu imituojamo skrydžio pagal prietaisus laikas.“;

5) FCL.620 IR dalis pakeičiama taip:

„**FCL.620 IR. Įgūdžių patikrinimas**

Prašymo suteikti IR teikėjas privalo išlaikyti įgūdžių patikrinimo egzaminą pagal šio priedo 7 priedėlį, kad įrodytų gebąs atlikti atitinkamas procedūras bei manevrus taip, kad būtų galima suteikti atitinkamas teises.“;

6) po antraštės „2 SKIRSNIS. Specialieji reikalavimai, susiję su lėktuvo kategorija“ įterpiama FCL.620.A dalis:

„**FCL.620.A IR(A). Įgūdžių patikrinimas**

a) Kelių variklių lėktuvo IR(A) įgūdžių patikrinimo egzaminas laikomas vykdant skrydį kelių variklių lėktuvu. Vieno variklio lėktuvo IR(A) įgūdžių patikrinimo egzaminas laikomas vykdant skrydį vieno variklio lėktuvu. Taikant šį punktą kelių variklių ašinės traukos lėktuvas laikomas vieno variklio lėktuvu.

b) Prašymo teikėjui, išlaikiusiam kelių variklių IR(A) įgūdžių patikrinimo egzaminą vienpiločiu kelių variklių lėktuvu, kuriam būtina klasės kvalifikacija, suteikiama ir vieno variklio IR(A), taikoma tiems vieno variklio lėktuvams, kurių klasės ar tipo kvalifikaciją jis turi.“;

7) FCL.630.H dalis pakeičiama taip:

„**FCL.630.H IR(H). IR(H) suteikiamų teisių papildymas teisėmis valdyti kitų tipų sraigtasparnius**

Jei pagal Komisijos reglamento (ES) Nr. 748/2012 I priedą (21 dalį) parengtuose tinkamumo naudoti duomenyse nenurodyta kitaip, IR(H) turėtojai, norintys savo IR(H) teises papildyti teisėmis valdyti kitų tipų sraigtasparnius, be atitinkamo tipo kvalifikacijos mokymo kurso, dar užbaigia ATO rengiamą 2 valandų skrydžio atitinkamo tipo sraigtasparniu vien pagal prietaisus, vadovaujantis IFR, mokymą, kuris gali būti vykdomas FFS arba FTD, tinkamai atitinkančiu reikiamo tipo sraigtasparnį, kuriuo vykdomi skrydžiai pagal IFR.“;

8) po antraštės „4 SKIRSNIS. Specialieji reikalavimai, susiję su dirižablių kategorija“ įterpiama FCL.620.As dalis:

„**FCL.620.As IR(As). Įgūdžių patikrinimas**

Kelių variklių dirižablio IR(A) įgūdžių patikrinimo egzaminas laikomas vykdant skrydį kelių variklių dirižabliu. Vieno variklio dirižablio IR(A) įgūdžių patikrinimo egzaminas laikomas vykdant skrydį vieno variklio dirižabliu.“;

9) FCL.725 dalies d punktas pakeičiamas taip:

„d) Vienpiločiai ir daugiapiločiai skrydžiai

1. Laikoma, kad pilotas, turintis atitinkamo orlaivio tipo kvalifikaciją, kuria suteikiama teisė vykdyti vienpiločius arba daugiapiločius skrydžius, ir norintis įgyti teisę vykdyti kitos rūšies skrydžius to paties tipo orlaiviu, yra įvykdęs teorijos žinių reikalavimus.

2. Toks pilotas pagal šio priedo 9 priedėlį baigia papildomą skrydžio mokymą, susijusį su kitos rūšies skrydžių vykdymu atitinkamo tipo orlaiviu, jei pagal Komisijos reglamento (ES) Nr. 748/2012 I priedą (21 dalį) parengtuose tinkamumo naudoti duomenyse nenurodyta kitaip. Šis mokymas vykdomas vienoje iš šių organizacijų:

i) ATO;

ii) organizacijoje, kuriai taikomas Reglamento (ES) Nr. 965/2012 III priedas (ORO dalis) ir kuri turi teisę rengti tokį mokymą remdamasi patvirtinimu arba, vienpiločių sraigtasparnių atveju, – deklaracija.

3. Skrydžio rūšis nurodoma licencijoje, išskyrus vienpiločių sraigtasparnių atvejus.

4. Vienpiločių sraigtasparnių atveju taikomi visi šie reikalavimai:

i) Jei įgūdžių patikrinimo arba kvalifikacijos patikrinimo egzaminas nesudėtingo vienpiločio sraigtasparnio tipo kvalifikacijai įgyti buvo laikomas tik vykdant daugiapiločius skrydžius, apribojimo vykdyti daugiapiločius skrydžius patvirtinimas kartu su tipo kvalifikacija įrašomas į licenciją. Šis patvirtinimas panaikinamas, jei prašymo teikėjas išlaiko kvalifikacijos patikrinimo egzaminą, į kurį įtraukti šio priedo 9 priedėlyje nurodyti būtini vienpiločio skrydžio elementai.

ii) Visais kitais atvejais skrydžių rūšis licencijoje nenurodoma. Pilotas turi teisę naudotis tipo kvalifikacija suteikiamomis teisėmis:

A. vienpiločio skrydžio metu, jeigu įgūdžių patikrinimas ar kvalifikacijos patikrinimas:

1. atliktas vienpiločio skrydžio metu arba

2. atliktas daugiapiločio skrydžio metu ir į jį įtraukta papildomų vienpiločio skrydžio elementų, kaip nurodyta šio priedo 9 priedėlyje;

B. daugiapiločio skrydžio metu visomis šiomis sąlygomis:

1. pilotas laikosi FCL.720.H dalies a punkto 2 papunkčio;

2. teisėmis naudojamasi tik pagal Reglamento (ES) Nr. 965/2012 III priedą (ORO dalį);

3. įgūdžių ar kvalifikacijos patikrinimo egzaminas išlaikytas vykdant daugiapiločius skrydžius.“;

10) FCL.720.H dalis iš dalies keičiama taip:

a) įžanginis sakinys pakeičiamas taip:

„Jei pagal Komisijos reglamento (ES) Nr. 748/2012 I priedą (21 dalį) parengtuose tinkamumo naudoti duomenyse nenurodyta kitaip, prašymo pirmą kartą suteikti sraigtasparnių tipo kvalifikaciją teikėjas, norėdamas gauti atitinkamą kvalifikaciją, turi įvykdyti šiuos patirties reikalavimus ir išankstines sąlygas:“;

b) a punktas iš dalies keičiamas taip:

1. įžanginis sakinys pakeičiamas taip:

„a) Daugiapiločiai sraigtasparniai. Prašymo suteikti daugiapiločio sraigtasparnio tipo kvalifikaciją teikėjas, prieš pradėdamas tipo kvalifikacijos mokymo kursą:“;

2. 2 papunkčio ii dalis pakeičiama taip:

„ii) privalo būti išskraidęs bent 500 valandų daugiapiločio skrydžio laiko kaip bet kokios kategorijos orlaivio pilotas;“;

3. 2 papunkčio iii dalis išbraukiama;

c) b punkto įžanginis sakinys pakeičiamas taip:

„ATP(H)/IR, ATP(H), CPL(H)/IR arba CPL(H) integruotąjį kursą baigęs asmuo, neatitinkantis a punkto 1 papunkčio reikalavimo, turi teisę baigti tipo kvalifikacijos mokymo kursą daugiapiločio sraigtasparnio tipo kvalifikacijai gauti ir turi turėti tipo kvalifikaciją, kuria suteikiama teisė vykdyti tik antrojo piloto funkcijas. Apribojimas panaikinamas, kai pilotas įvykdo visus šiuos reikalavimus:“;

d) c punkto įžanginis sakinys pakeičiamas taip:

„Kelių variklių sraigtasparniai. Prašymo pirmą kartą išduoti kelių variklių sraigtasparnio tipo kvalifikaciją teikėjas:“;

11) FCL.905.TRI dalies a punkto 5 papunktis iš dalies keičiamas taip:

a) ii dalis pakeičiama taip:

„ii) jis turi teisę vykdyti MCC mokymą, jei kaip pilotas yra išskraidęs 350 valandų daugiapiločio skrydžio laiko bet kokios kategorijos orlaiviu.“;

b) iii dalis išbraukiama;

12) FCL.910.TRI dalies c punktas iš dalies keičiamas taip:

a) 2 papunktis pakeičiamas taip:

„2. Kad TRI(H) pažymėjimu suteikiamos teisės būtų papildytos teisėmis mokyti daugiapiločio skrydžio to paties tipo vienpiločiu sraigtasparniu, pažymėjimo turėtojas privalo būti kaip pilotas išskraidęs bent 350 valandų daugiapiločio skrydžio laiko bet kokios kategorijos orlaiviu arba kaip pilotas būti išskraidęs bent 100 valandų daugiapiločio skrydžio laiko konkretaus tipo orlaiviu pastarųjų 2 metų laikotarpiu.“;

b) įrašomas naujas 3 papunktis:

„3. Kad TRI(H) pažymėjimu suteikiamos teisės mokyti vienpiločiu sraigtasparniu būtų papildytos teisėmis mokyti daugiapiločiu sraigtasparniu, jo turėtojas turi atitikti FCL.915.TRI dalies d punkto 3 papunkčio reikalavimus.“;

13) FCL.915.TRI dalies d punktas pakeičiamas taip:

„d) siekiantis gauti TRI(H) pažymėjimą:

1. kuriuo suteikiama teisė mokyti skrydžio vienpiločiu vieno variklio sraigtasparniu, privalo:

i) kaip sraigtasparnio pilotas būti išskraidęs 250 valandų arba

ii) turėti FI(H) pažymėjimą;

2. kuriuo suteikiama teisė mokyti skrydžio vienpiločiu kelių variklių sraigtasparniu, privalo:

i) kaip sraigtasparnio pilotas būti išskraidęs 500 valandų, įskaitant 100 valandų vykdant vienpiločio kelių variklių sraigtasparnio įgulos vado funkcijas, arba

ii) turėti FI(H) pažymėjimą ir būti išskraidęs 100 valandų skrydžio laiko kaip kelių variklių sraigtasparnio pilotas;

3. kuriuo suteikiama teisė mokyti skrydžio daugiapiločiu sraigtasparniu, kaip sraigtasparnio pilotas privalo būti išskraidęs 1 000 valandų skrydžio laiko ir būti išskraidęs arba 350 valandų vykdydamas daugiapiločius skrydžius bet kokios kategorijos orlaiviu, arba 100 valandų daugiapiločio skrydžio laiko kaip pilotas tokio tipo sraigtasparniu, dėl kurio prašoma išduoti TRI(H) pažymėjimą;“;

14) FCL.915.IRI dalies b punkto 3 papunktis pakeičiamas taip:

„3. kad galėtų prašyti teisių mokyti skrydžio kelių variklių sraigtasparniu, turi įvykdyti FCL.910.TRI dalies c punkto 1 papunkčio ir FCL.915.TRI dalies d punkto 2 papunkčio reikalavimus;“;

15) FCL.905.SFI dalies d punkto 2 papunktis pakeičiamas taip:

„2. per MCC mokymo kursą, jeigu jis kaip daugiapiločio skrydžio bet kokios kategorijos orlaiviu pilotas yra išskraidęs bent 350 valandų.“;

16) FCL.915.SFI dalies e punktas iš dalies keičiamas taip:

a) 2 papunktis pakeičiamas taip:

„2. prašymo išduoti daugiapiločio sraigtasparnio SFI(H) teikėjas kaip sraigtasparnio pilotas privalo būti išskraidęs bent 1 000 valandų skrydžio laiko, iš kurių bent 350 valandų turi būti išskraidytos vykdant daugiapiločius skrydžius bet kokios kategorijos orlaiviu;“;

b) 4 papunktis pakeičiamas taip:

„4. prašymo išduoti vienpiločio vieno variklio sraigtasparnio SFI(H) teikėjas kaip sraigtasparnio pilotas privalo būti išskraidęs 250 valandų skrydžio laiko.“;

c) įrašomas naujas 5 papunktis:

„5. prašymo išduoti daugiapiločiams skrydžiams naudojamo vienpiločio sraigtasparnio SFI(H) teikėjas privalo būti išskraidęs bent 350 valandų vykdydamas daugiapiločius skrydžius bet kokios kategorijos orlaiviu.“;

17) FCL.915.MCCI dalies b punktas pakeičiamas taip:

„b) privalo būti išskraidęs:

1. kaip lėktuvo, dirižablio ar jėgainės keliamo orlaivio pilotas – bent 1 500 valandų daugiapiločio skrydžio laiko, iš kurių bent 350 valandų atitinkamos kategorijos orlaiviu;

2. kaip sraigtasparnio pilotas – bent 1 000 valandų daugiapiločio skrydžio laiko, iš kurių bent 350 valandų sraigtasparniu.“;

18) FCL.1005.TRE dalies b punkto 2 papunktis pakeičiamas taip:

„2. kvalifikacijos patikrinimo egzaminą, kurį išlaikius pratęsiama arba atnaujinama IR, jei TRE(H) pažymėjimo turėtojas turi galiojančią IR(H);“;

19) FCL.1010.TRE dalies b punkto 6 papunktis pakeičiamas taip:

„6. kad TRE(H) pažymėjimu suteikiamos teisės, susijusios su vienpiločiais skrydžiais, būtų papildytos teisėmis, susijusiomis su daugiapiločiais skrydžiais to paties tipo sraigtasparniu, TRE(H) pažymėjimo turėtojas privalo būti išskraidęs:

i) bent 100 valandų vykdydamas daugiapiločius skrydžius šio tipo sraigtasparniu arba

ii) bent 350 valandų vykdydamas daugiapiločius skrydžius bet kokios kategorijos orlaiviu;“;

20) FCL.1010.SFE dalies b punktas iš dalies keičiamas taip:

a) 3 ir 4 papunkčiai pakeičiami taip:

„3. daugiapiločio sraigtasparnio atveju – būti išskraidęs bent 1 000 valandų skrydžio laiko kaip daugiapiločio sraigtasparnio pilotas;

4. vienpiločio sraigtasparnio, kuriuo vykdomi daugiapiločiai skrydžiai, atveju – būti išskraidęs bent 350 valandų vykdydamas daugiapiločius skrydžius bet kokios kategorijos orlaiviu;“;

b) įrašomas naujas 5 papunktis:

„5. jei SFE pažymėjimas išduodamas pirmą kartą, kaip TRI(H) arba SFI(H) mokydamas kompleksinio skrydžio atitinkamo tipo sraigtasparniu privalo būti išskraidęs bent 50 valandų skrydžio laiko.“;

21) 3 priedėlio I skirsnio 9 punktas pakeičiamas taip:

„9. Baigęs atitinkamą skrydžio mokymo kursą, prašymo teikėjas laiko CPL(H) gauti būtiną įgūdžių patikrinimo egzaminą vieno variklio arba kelių variklių sraigtasparniu ir IR gauti būtiną įgūdžių patikrinimo egzaminą sraigtasparniu, sertifikuotu skrydžiams pagal IFR.“;

22) 6 priedėlio B skirsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 7 punktas pakeičiamas taip:

„7. IR(H) kursą sudaro bent 55 valandos skrydžio pagal prietaisus su instruktoriumi laiko, iš kurių:

a) iki 20 valandų gali būti treniruokliu FNPT I(H) ar FNPT I(A) imituojamo skrydžio pagal prietaisus laikas. Šios 20 mokymo FNPT I(H) ar FNPT I(A) valandų gali būti pakeistos 20 IR(H) mokymo šiam kursui patvirtintu lėktuvu valandų; arba

b) iki 40 valandų gali būti sraigtasparnio treniruokliu FTD 2/3, FNPT II/III ar FFS imituojamo skrydžio pagal prietaisus laikas.

Į skrydžio pagal prietaisus mokymą įtraukiama bent 10 valandų skrydžio sraigtasparniu, sertifikuotu skrydžiams pagal IFR.“;

b) 8 punktas išbraukiamas;

c) 9.1 punkto numeris pakeičiamas į „8.1.“;

d) 9.2 punkto numeris pakeičiamas į „8.2.“;

e) 9.3 punkto numeris pakeičiamas į „8.3.“;

f) 10 punkto numeris pakeičiamas į „9.“, o jo b punktas pakeičiamas taip:

„b) skrydžio pagal IFR esant įprastinėms, ypatingosioms ir avarinėms sąlygoms procedūros ir manevrai, kuriuos sudaro bent:

— perėjimas iš vizualiojo skrydžio į skrydį pagal prietaisus kylant,

— standartinis išskridimas ir atvykimas pagal prietaisus,

— maršrutinio skrydžio pagal IFR procedūros,

— išlaikymo procedūros,

— artėjimas tūpti pagal prietaisus iki nurodyto žemiausio taško,

— praleisto artėjimo tūpti procedūros,

— tūpimai po artėjimo tūpti pagal prietaisus, įskaitant skrydį ratu;“;

23) 8 priedėlio B skirsnis pakeičiamas taip:

„B. **Sraigtasparniai**

Patirtis įskaitoma tik pratęsiant arba atnaujinant IR kvalifikacijos turėtojo teises valdyti vienpilotį sraigtasparnį.

Jei laikomas įgūdžių patikrinimo egzaminas arba kvalifikacijos patikrinimo egzaminas, apimantis IR dalį, ir kvalifikacijos turėtojas turi galiojančią:	Patirtis pagal IR dalį įskaitoma per kvalifikacijos patikrinimo egzaminą siekiant gauti:
Daugiapiločio sraigtasparnio (MPH) tipo kvalifikaciją	Tokio paties tipo vienpiločio sraigtasparnio (SPH) tipo kvalifikaciją, įskaitant teises vykdyti vienpiločius skrydžius (*)
Vienpiločio sraigtasparnio (SPH) tipo kvalifikaciją, susijusią su daugiapiločiais skrydžiais	Teises vykdyti vienpiločius skrydžius to paties tipo sraigtasparniu (*)

(*) Su sąlyga, kad per paskutinius 12 mėnesių prašymo teikėjas SP tipo sraigtasparniu, vykdydamas vienpiločius skrydžius, bent tris kartus išskrido ir priartėjo tūpti pagal IFR naudodamasis PBN teisėmis, įskaitant vieną RNP APCH artėjimą tūpti (gali būti artėjimas tūpti naudojant tašką erdvėje (*point in space, PinS*).“

24) 9 priedėlis iš dalies keičiamas taip:

a) A skirsnis iš dalies keičiamas taip:

1. antraštė prieš 13 punktą ir 13 punktas pakeičiami taip:

„SPECIALIEJI ĮGŪDŽIŲ / KVALIFIKACIJOS PATIKRINIMO REIKALAVIMAI DAUGIAPILOČIO ORLAIVIO TIPO KVALIFIKACIJAI, DAUGIAPILOČIAMS SKRYDŽIAMS NAUDOJAMO VIENPILOČIO ORLAIVIO TIPO KVALIFIKACIJAI, MPL IR ATPL GAUTI

13. Daugiapiločio orlaivio ar vienpiločio orlaivio, naudojamo daugiapiločiams skrydžiams vykdyti, valdymo įgūdžių patikrinimo egzaminas vykdomas daugianarėje aplinkoje. Antrasis pilotas gali būti kitas prašymo teikėjas arba kito tipo kvalifikaciją turintis pilotas. Jei naudojamas orlaivis, antrasis pilotas turi būti egzaminuotojas arba instruktorius.“;

2. 15 punkto įžanginis sakinys pakeičiamas taip:

„15. Egzaminuotojas visų pirma tikrina, kaip prašymo išduoti ATPL ar suteikti daugiapiločio orlaivio tipo kvalifikaciją arba daugiapiločiams skrydžiams naudojamo vienpiločio orlaivio tipo kvalifikaciją, kuria suteikiamos teisės vykdyti ir įgulos vado funkcijas, teikėjas, vykdydamas PF arba PM funkcijas, atlieka šiuos elementus:“;

b) B skirsnis iš dalies keičiamas taip:

1. 2 punktas pakeičiamas taip:

„2. Daugiapiločių ir vienpiločių aukštos klasės sudėtingų lėktuvų atveju prašymo teikėjas privalo išlaikyti visas įgūdžių ar kvalifikacijos patikrinimo egzamino dalis. Jei prašymo teikėjas neišlaiko daugiau kaip penkių elementų, jis turi perlaikyti visą egzaminą. Jei prašymo teikėjas neišlaiko penkių ar mažiau elementų, jis turi perlaikyti neišlaikytus elementus. Jei perlaikydamas egzaminą prašymo teikėjas neišlaiko kurio nors egzamino elemento, įskaitant tuos elementus, kurie buvo išlaikyti per pirmesnį bandymą, jis turi perlaikyti visą egzaminą.“;

2. 6 punkte lentelėje po j punkto žodžiai „*Bendrosios pastabos*. Specialieji reikalavimai, pagal kuriuos orlaivio tipo kvalifikacijos turėtojui papildomai suteikiama artėjimo tūpti pagal prietaisus iki mažesnio kaip 60 m (200 pėdų) apsisprendimo aukščio teisė, t. y. teisė vykdyti CAT II/III skrydžius.“ prieš antraštę „6 dalis“, 6 dalis ir žodžiai „*PASTABA*. CAT II/III skrydžiai atliekami pagal taikomus skrydžių reikalavimus.“ po 6 dalies išbraukiami.;

c) C skirsnyje po 12 punkto įterpiama ši antraštė ir 13 punktas:

„VIENPILOČIAI SRAIGTASPARNIAI

13. Prašymo išduoti, pratęsti ar atnaujinti vienpiločio sraigtasparnio tipo kvalifikaciją teikėjas:

a) jei siekiama gauti teises vykdyti vienpiločius skrydžius, išlaiko įgūdžių patikrinimo ar kvalifikacijos patikrinimo egzaminą vienpiločio skrydžio metu;

b) jei siekiama gauti teises vykdyti daugiapiločius skrydžius, išlaiko įgūdžių patikrinimo ar kvalifikacijos patikrinimo egzaminą daugiapiločio skrydžio metu;

c) jei siekiama gauti teises vykdyti ir vienpiločius, ir daugiapiločius skrydžius, išlaiko įgūdžių patikrinimo ar kvalifikacijos patikrinimo egzaminą daugiapiločio skrydžio metu ir papildomai atlieka šiuos vienpiločio skrydžio manevrus ir procedūras:

1. vieno variklio sraigtasparnių atveju: 2.1 kilimą ir 2.6 ir 2.6.1 žemėjimą savisuka ir tūpimą savisuka;

2. kelių variklių sraigtasparnių atveju: 2.1 kilimą ir 2.4 ir 2.4.1 variklio gedimą iškart prieš ir iškart po TDP;

3. IR teisių atveju: be atitinkamai 1 arba 2 punkte nurodytų manevrų ir procedūrų, vieną artėjimą tūpti pagal 5 dalį, išskyrus atvejus, kai laikomasi šio priedo 8 priedėlyje nustatytų kriterijų;

d) siekdami panaikinti į nesudėtingo vienpiločio sraigtasparnio tipo kvalifikaciją įtrauktą apribojimą vykdyti daugiapiločius skrydžius, išlaiko kvalifikacijos patikrinimo egzaminą, apimantį atitinkamai c punkto 1 arba 2 papunktyje nurodytus manevrus ir procedūras.“;

d) D skirsnis iš dalies keičiamas taip:

1. 6 punkto a, b ir c papunkčiai išbraukiami;

2. po 6 punkto įterpiamas 6a punktas:

„6a) Žvaigždute (*) pažymėti elementai atliekami vykdant skrydį tik pagal prietaisus. Jei per įgūdžių ar kvalifikacijos patikrinimo egzaminą ši sąlyga neįvykdoma, orlaivio tipo kvalifikacija suteikiama teisė skraidyti tik pagal VFR.“;

3. lentelėje po 8 punkto 6 dalis išbraukiama, o 7 dalis pakeičiama taip:

„6 DALIS. Papildoma įranga								
6	Papildomos įrangos naudojimas		P	→	→“			

e) E skirsnis iš dalies keičiamas taip:

1. 6 punkto a, b ir c papunkčiai išbraukiami;

2. po 6 punkto įterpiamas 6a punktas:

„6a) Žvaigždute (*) pažymėti elementai atliekami vykdant skrydį tik pagal prietaisus. Jei per įgūdžių ar kvalifikacijos patikrinimo egzaminą ši sąlyga neįvykdoma, orlaivio tipo kvalifikacija suteikiama teisė skraidyti tik pagal VFR.“;

3. lentelėje po 8 punkto 6 dalis išbraukiama, o 7 dalis pakeičiama taip:

„6 DALIS. Papildoma įranga								
6	Papildomos įrangos naudojimas		P	→“				